

การศึกษาสภาพปัญหาในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครอง ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19

Study of Problems in Collaboration of Special Education Teachers with Parents Under the Covid19 Epidemic Situation

วรรณอาภา จารุประพาฬ¹ ประพิมพงศ์ วัฒนะรัตน์² จีรพัฒน์ ศิริรักษ์³

Wannaapa Jarupraphanl, Prapimpong Wattanarat, Cheerapat Sirirak

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหา การทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 2.ศึกษาแนวทางการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสภาพปัจจุบัน และปัญหาการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.56-0.78 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ผลการวิจัยพบว่า 1)สภาพปัจจุบันการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับน้อย 2) สภาพปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาของครูการศึกษาพิเศษในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก 5) ความต้องการ หรือความคาดหวังของผู้ปกครองในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาใน

Received: 2023-01-20 Revised: 2023-02-08 Accepted: 2023-02-12

¹ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช Navamindradhiraj University. Corresponding Author e-mail: wannaapa.h@gmail.com

² มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช Navamindradhiraj University

³ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Srinakarinwirot University

กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก 6) บทบาทของครูการศึกษาพิเศษในการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก 7) องค์ประกอบในการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 พบมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งการสื่อสารระหว่างกันที่ถูกต้อง ไม่เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน มีการส่งต่อข้อมูลระหว่างกันที่ถูกต้องรวมถึงการได้รับความร่วมมือที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่ง ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามในแนวทางที่ครูการศึกษาพิเศษแนะนำ 8) แนวทางการแก้ไขปัญหาของการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบมากในประเด็นของครูการศึกษาพิเศษต้องสื่อสารกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยตรงหลังจากจบบทเรียนทุกครั้ง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ (Keywords): การศึกษาสภาพ; ครูการศึกษาพิเศษ

Abstract

This research aims to: 1. To study the current situation and the problems of collaboration of special education teachers and parents under the situation of the COVID-19 epidemic. 2. To study the guidelines for collaboration between special education teachers and parents under the situation of the COVID-19 epidemic. The target group used in the study were 110 special education teachers in elementary schools under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. The research tool was a questionnaire created by the researcher. current condition and the problems of collaboration of special education teachers with parents under the epidemic situation of COVID-19 had a discriminant power between 0.56-0.78 and a confidence value of 0.95. The results showed that 1) The current situation of collaboration of special education teachers and parents under the situation of the COVID-19 epidemic. of elementary schools in Bangkok are at a low level. 2) The educational management problems of special education teachers in the situation of the COVID-19 epidemic of elementary schools in Bangkok were at a moderate level 3) Parent involvement in the collaboration of special education teachers with parents under the COVID-19 epidemic situation. 4) Promoting parental participation in the

collaboration of special education teachers with parents under the COVID-19 epidemic situation. of elementary schools in Bangkok was at a high level 5) Needs or expectations of parents in the collaboration of special education teachers with parents under the COVID-19 epidemic situation. of elementary schools in Bangkok was at a high level. 6) The role of special education teachers in working together with parents under the COVID-19 epidemic situation. of elementary schools in Bangkok was at a high level 7) Elements of Effective Collaboration between Special Education Teachers and Parents amid the COVID-19 Pandemic The most common is Good relationship between special education teachers and parents Good relationship will lead to proper communication. no misunderstanding There is accurate communication between each other, including good cooperation as a way to promote and develop students with special needs who Parents have confidence in and follow the guidelines recommended by special education teachers. 8) Solutions to the problem of collaboration between special education teachers and parents under the situation of the COVID-19 epidemic. of elementary schools under the Bangkok Metropolitan Administration A common issue is that special education teachers must communicate with parents of special needs students directly after the end of every lesson. In order to manage teaching and learning in an online format, it can be carried out efficiently.

Keywords: Study of Problems; Special Education Teachers

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่ไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปี พ.ศ.2562 จนถึงปัจจุบัน มีผู้ติดเชื้ออยู่ที่ 5,015,639คน รักษาตัวหายแล้ว 1,979,185คน และมียอดสะสมผู้เสียชีวิตอยู่ที่ 325,508ราย (The Bangkok Insight Editorial Team,2563) และ UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศปิดสถานศึกษาทั้งประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน นั้นหมายถึงจำนวนนักเรียนจากทั่วโลกได้รับผลกระทบทางการศึกษาจากสถานการณ์นี้ พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด – 19 ในประเทศใดก็ตามสูงเกินกว่าที่ระบบสาธารณสุขในประเทศนั้นจะรับมือ หรือควบคุมสถานการณ์ได้แนวทางที่นานาประเทศเลือกปฏิบัตินั้นก็คือการประกาศปิดสถานที่ที่มีการรวมตัวกันของคนจำนวนมาก และหนึ่งในสถานที่ ที่ถูกประกาศปิดเป็นแห่งแรก ๆ นั่นก็คือโรงเรียนหรือสถานศึกษา บางช่วงของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 บางประเทศได้ประกาศล็อกดาวน์

Lock Down รวมถึงประเทศไทยด้วยที่มีการประกาศ Lock Down ทั้งประเทศในช่วงเดือนมีนาคม 2563 เป็นเวลา 3 เดือน หลังจากนั้นได้มีมาตรการผ่อนคลายเป็นระยะ ๆ และมีการประกาศ Lock Down เฉพาะในกลุ่มจังหวัดที่มีตัวเลขผู้ติดเชื้อต่อวันสูงและมีแนวโน้มจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามประกาศศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การศึกษามีความสำคัญกับชีวิตเป็นอย่างยิ่ง ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นการนำพาให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาบุคคลนั้นจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคคลทั้งที่ปกติและบุคคลที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ซึ่งสังคมทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาเช่นกัน รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา โดยที่รัฐบาลได้พยายามทุ่มเททรัพยากร บัณฑิตต่าง ๆ ให้เด็ก และเยาวชนทุกคนมีสิทธิและโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันทั้งเด็กทั่วไป และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา แนวคิดที่ให้เด็กทุกคนได้เข้าสู่สถานศึกษาที่จัดไว้โดยไม่ แบ่งแยกเลือกปฏิบัติ นับว่าเป็นแนวคิดหรือแนวทางที่สำคัญยิ่ง ซึ่งปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานของ การบรรลุถึงสังคมแห่งความเท่าเทียมกันต้องเริ่มจากการปฏิบัติที่ไม่เลือกปฏิบัติ เพราะจะเป็นผลให้ เกิดความเท่าเทียมกันของคนในสังคมตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดไว้ ซึ่งมีสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ระบุเอาไว้ในหมวดที่ 3 ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพ ในการศึกษา มาตรา 49 สรุปว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดย ทัดเทียมกับบุคคลอื่น (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด - 19 การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างยากลำบาก โรงเรียนไม่สามารถเปิดดำเนินการได้อย่างปกติเนื่องจากต้องดำเนินการตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม Social Distancing โดยกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประเทศไทยตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายช่วง COVID-19 “โรงเรียนหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” เปิด ภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563 แนวทางการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล แบ่งเป็น 4 ระยะ ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม 7 เมษายน - 17 พฤษภาคม 2563 สำรวจความพร้อมด้านอุปกรณ์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกล 18 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2563 ทดลอง จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลและระบบออนไลน์ด้วยเครื่องมือการเรียนรู้ ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา ระยะที่ 3 การจัดการเรียนการสอน 1 กรกฎาคม 2563 - 30 เมษายน 2564 สถานการณ์ที่ 1 กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังไม่คลี่คลาย จัดการเรียน การสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และระบบออนไลน์ สถานการณ์ที่ 2 กรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คลี่คลาย กำหนดเปิด

ภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563 จัดการเรียนการสอนปกติในโรงเรียน โดยให้เว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และมีแผนเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ระยะที่ 4 การทดสอบและการศึกษาต่อ 1 เมษายน – 15 พฤษภาคม 2564 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ) เมื่อโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ส่งผลกระทบต่อเด็กพิเศษต้องเรียนในรูปแบบออนไลน์เช่นกัน ครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครองต้องทำงานร่วมกันมากขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความพิเศษให้สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่ในกระบวนการต่าง ๆ ของการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์นั้นกลับพบอุปสรรคหลายประการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากสถานการณ์ปกติ ในระยะเวลานาน และอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหา การทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครอง ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19
2. ศึกษาแนวทางการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 110 คน แบ่งออกเป็น ครูการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษา จาก 6 กลุ่มเขตประกอบไปด้วย 1.กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร 2.กลุ่มเขตกรุงเทพกลาง 3.กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ 4.กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก 5.กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ 6.กลุ่มเขตกรุงเทพเหนือ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน อธิรุณี เอกะกุล, 2543)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และปัญหาการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ด้านสภาพปัจจุบัน และปัญหา มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.56-0.78 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ผลด้านสภาพปัจจุบันและปัญหาการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (บุญชม ศรีสะอาด 2535:107)

3.2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient: α) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2560)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการสนทนากลุ่มในหัวข้อเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับน้อย 2) สภาพปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาของครูการศึกษาพิเศษในสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก 5) ความต้องการ หรือความคาดหวังของผู้ปกครองในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก 6) บทบาทของครูการศึกษาพิเศษในการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก 7) องค์ประกอบในการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครพบมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งการสื่อสารระหว่างกันที่ถูกต้อง ไม่เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน มีการส่งต่อข้อมูลระหว่างกันที่ถูกต้องรวมถึงการได้รับความร่วมมือที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่ง ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามในแนวทางที่ครูการศึกษาพิเศษแนะนำ 8)แนวทางการแก้ไขปัญหาของการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด19 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบมากในประเด็นของครูการศึกษาพิเศษต้องสื่อสารกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยตรงหลังจากจบบทเรียนทุกครั้ง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพปัญหาในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและอภิปรายผลจากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่งสภาพปัญหาในการทำงานร่วมกันของครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบว่าการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครอง มี 2 ประเด็นได้แก่ ประเด็นแรก สภาพปัจจุบันในการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เมื่อต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ในปัจจุบันทำให้โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน ZOOM Meetings แอปพลิเคชัน Google meet แอปพลิเคชัน Microsoft Teams ทำให้ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในกรณีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะพบความยากลำบากในการดำเนินกิจกรรมตามบทเรียน และความคงทนของสมาธิของนักเรียนตอบบทเรียนเป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นที่สอง สภาพปัญหาในการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองในสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบมากในประเด็นของครูการศึกษาพิเศษต้องสื่อสารกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยตรงหลังจากจบบทเรียนทุกครั้ง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการติดต่อผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในลักษณะของกรุปไลน์ หรือ วีดีโอคอลไลน์ โดยตรงกับผู้ปกครองเพื่ออธิบายทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบ้าน พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลสอดคล้องกับ (Epstein, 1995, อ้างถึงใน ประพนธ์ เดชสวรรค์, 2552) ได้เสนอ “โครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6 แบบ” ประกอบด้วย ดังต่อไปนี้ 1. การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง คือความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว ได้แก่การจัดเตรียมที่อยู่อาศัย สุขภาพ โภชนาการเครื่องนุ่งห่ม ความปลอดภัย ทักษะ

ของผู้ปกครอง ต่อเด็กทุกระดับอายุ สภาพบ้านที่สนับสนุนเด็กในฐานะนักเรียนทุกระดับชั้น ข้อมูลข่าวสารและ กิจกรรมเพื่อช่วยโรงเรียนให้เข้าใจเด็กและครอบครัว 2. การติดต่อสื่อสาร คือ ความรับผิดชอบพื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่ การสื่อสารจาก โรงเรียนสู่บ้าน และการสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน 3. การอาสาสมัคร คือการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนและเพื่อโรงเรียน 4. การเรียนรู้ที่บ้านคือการ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมหรือส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ของเด็ก 5. การตัดสินใจ คือการมีส่วนร่วมหรือการเป็นผู้นำในองค์กรต่าง ๆ เช่น สมาคม ผู้ปกครองและครู องค์กร ผู้ปกครองและครู หรือสภาที่ปรึกษาคณะกรรมการ หรือกลุ่มที่ปรึกษา โรงเรียนอิสระต่าง ๆ โดยการ เป็นสมาชิก ผู้มีส่วนร่วม ผู้นำ หรือตัวแทน เป็นต้น 6. การร่วมมือกับชุมชน คือการเชื่อมโยงชุมชน ให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียน และ ครอบครัว หรือ การเชื่อมโยงโรงเรียนให้ไปช่วยชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2558:) ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงมิได้เป็นภาระหน้าที่ ของโรงเรียนและครูเท่านั้นแต่เป็นเรื่องของส่วนร่วม ที่ทุกภาคส่วนในสังคม คือ ครอบครัวชุมชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานของตน ในกรณี ที่ผู้ปกครองไม่สามารถเข้าถึงแอปพลิเคชันไลน์ได้ หรือไม่มีโทรศัพท์ครูจะใช้โปรแกรม ONHAND ผู้ปกครองจะมาพบครูที่โรงเรียนเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อรับส่งการบ้านและติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน โดยครูการศึกษาพิเศษจะมีการซักถามถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและตรวจการบ้าน ของนักเรียนพร้อมกันกับผู้ปกครองเพื่อประเมินความสามารถของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้คำปรึกษาถึงแนวทางในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งในด้านวิชาการ และ พฤติกรรมในขณะที่นักเรียนต้องเรียนออนไลน์จากที่บ้าน นอกจากนั้นปัญหาความพร้อมของ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์สมาร์ทโฟน และสัญญาณ อินเทอร์เน็ต ผู้ปกครองส่วนหนึ่งไม่มีความพร้อมในการเตรียมอุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้นักเรียนเข้า เรียนในรูปแบบออนไลน์ บางบ้านไม่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ใช้เพียงสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากผู้ ให้บริการเครือข่ายซึ่งความเร็วไม่มากพอที่จะสามารถเรียนในรูปแบบออนไลน์ได้ แนวทางการแก้ไข ปัญหาของการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองในสถานการณ์ โควิด19 ของ โรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร คือ ควรมีการจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอน และนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ทั้งแอปพลิเคชันต่าง ๆ (App for Education) ที่สามารถประยุกต์ใช้ทำให้การเรียนการสอนน่าติดตาม ในด้านความต้องการ หรือ ความคาดหวังในการทำงานร่วมกันระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองในสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ครูการศึกษาพิเศษควรเพิ่มการสื่อสารกับผู้ปกครอง ให้มากขึ้นจากสถานการณ์ปกติ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ทำให้ครู การศึกษาพิเศษไม่สามารถสะท้อนพัฒนาการที่แท้จริงของนักเรียนได้ในทุกมิตินอกจากการบ้านแล้ว การสื่อสารกับผู้ปกครองก็เป็นแนวทางสำคัญที่จะสามารถทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนได้ ควรมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองให้บ่อยครั้งที่สุดเพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทั่วทั้งที่ และการรับรู้ปัญหาของนักเรียนจากการสะท้อนจากผู้ปกครองจะทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างครู

การศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองเป็นไปในทิศทางที่นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมทางสังคม บทบาทของครูการศึกษาพิเศษในการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองในสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ครูการศึกษาพิเศษควรมีทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในรูปแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการโดยการสื่อสารในทุกรูปแบบควรคำนึงถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครอง การพูดคุยสอบถามถึงสารทุกข์สุขดิบเพื่อสร้างความคุ้นเคยและราบรื่นในการทำงานระหว่างกัน การให้คำปรึกษาในลักษณะการให้คำปรึกษาทั้งครอบครัว Family counseling และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษควรให้กำลังใจและเสริมแรงเชิงบวกให้มาก องค์ประกอบในการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับผู้ปกครองในสถานการณ์โควิด-19 คือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครอง โดยความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งการสื่อสารระหว่างกันที่ถูกต้อง ไม่เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน มีการส่งต่อข้อมูลระหว่างกันที่ถูกต้องรวมถึงการได้รับความร่วมมือที่ดีของแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามในแนวทางที่ครูการศึกษาพิเศษแนะนำ และทำอย่างมีวินัยส่งผลการการทำงานระหว่างครูการศึกษาพิเศษและผู้ปกครองเป็นไปอย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูการศึกษาพิเศษควรนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาแนวทางในการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครอง

1.2 ครูการศึกษาพิเศษควรประสานข้อมูล และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับครูท่านอื่น ๆ ในโรงเรียนเพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากยิ่งขึ้น

1.3 หากต้องมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ควรมีการจัดประชุมชี้แจงแก่ผู้ปกครองให้ชัดเจน ควรสำรวจความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ทั้งในส่วนของผู้ปกครอง และครูการศึกษาพิเศษ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำสภาพปัญหาที่ได้มาเก็บข้อมูลเพิ่มเติมกับผู้ปกครองให้มากขึ้น

2.2 ควรนำผลจากการศึกษาสภาพปัญหาจัดทำเป็นแนวทางการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *รายการการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการปีการศึกษา เพื่อคนพิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2553). *การสอนเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: บริษัทสมิตรพรินต์ติ้ง (Bordin, 1955) แอนด์พับลิชชิงจำกัด.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรสโปรดัก.
- ณัฐกรรณ์ หลาวทอง. (2559). *การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณณิธรรัตน์ ทัพพา. (2557). *การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับ คุณภาพผู้เรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา แคมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ ดั่งทรัพย์. (2554). *การนำเสนอแนวทางการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนเรียน ร่วมที่ จัดการศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับจังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- Whang, In-Joung. (2018). *Management of rural chang in Korea: The Seamaul Undong*. Seoul: Seoul National University Press.
- Pang, I.W. (2001). *Home- school cooperation: An application of the studies on helping behavior In S.W.WU (Ed.) Adolescent development and family, society and school education*. Joint Publishing (H.K.): Hong Kong.
- Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allan C. (2012). *Educational Administration: Concepts and Practices*. CA: Wadsworth Cengage Learning.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships. *Phi delta kappan*.76(9), 701.